

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL“ Lugoj.

Manuscrise nu se înapoiază.

Scrisori nefrancate se refuză.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

DRAPELUL

APARE:
MARȚI, JOI și SÂMBĂȚĂ.

Prețul de abonament:
Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor., pe 3 luni 2 cor., pe 6 luni 6 cor., pe anul întreg 12 cor.; pentru România și statele uniunii postale: 20 franci pe an.

INSERTIUNILE
se acordează conform tarifului.
Un număr singuratic 10 bani.

Cu 1 Mai 1905 st. v. se deschide nou abonament la ziarul „Drapelul“ cu prețul indicat în capul foi.

Lugoj, 30 April (13 Mai) 1905.

Joi s'a primit cu mare majoritate proiectul de adresă al coalițiunii opoziționale și eri. Vineri, s'a terminat și desbaterea specială și s'a sigilat adresa, ca să fie prezentată Maj. Sale Regelui. Cu terminarea acestei debateri se termină și un capitol al frământărilor din jurul crizei acute de parlament și de regim.

Cine poate astăzi spune întru cât a contribuit această desbatere și adresă la lămurirea situației și întru cât a aglomerat piedeci noi în calea căutării unei soluțiuni cât de cât mulțămitoare pentru ambele părți litigante?!

În cele esențiale pare însă situația neschimbată, căci alcătuirii adresei s'au ferit după putință a introduce în adresă acele puncte, cari de fapt constituie conflictul între Coroană și majoritatea dietală, așa că în realitate e greu a se zice — de ce se temeau cei mai mulți — că prin primirea adresei se va schimba conflictul dintre coalițiune și Coroană într'un conflict acut între cei doi factori constituționali, cari alcătuiesc suveranitatea țării, adică între Coroană și Corpurile Legiuitoare. Conflictul rămâne deci

FOIȚA „DRAPELULUI“

LA IZVOR.

— Schiță —

De Dr. V. Branisce.

== Foiță originală a „Drapelului“. ==

I.

La cotitura drumului ce duce dela Bocea la Ocna de fier, pe hotarul frunzei comune românești Vasiova, se va înălța față 'n față cu Izvorul, despre a cărui apă cu putere tămăduitoare s'a dus vestea de parte, un lăcaș modest întru mărirea lui Dumnezeu și pentru propoveduirea adevărului vecinic depus în sfintele evanghelii.

Luni se va pune peatra fundamentală și cred, că nu greșesc, dacă presupun, că multă lume din multe părți ale colțului nostru de pământ va grăbi să înalțe solemnitatea actualui prin prezența sa cucernică, căci America ce se va zidi, nu este a unei comune sau fundațiuni, ci a miilor și neci de miilor de săraci, cari au convins cu creșterea în decursul ultimilor ani, până ce din aceste danii evlaviei s'a adunat atât, ca să se poată

și mai departe, ceea ce a fost înainte de deschiderea debaterii asupra adresei, un conflict între coaliția opozițională și Coroană.

În situația dată este deci greu a spune de contribuie ceva adresa primită de dietă la lămurirea situației, sau va aduce pedeci noi în calea rezolvării. Este doar ușor de inchipuit — ba este chiar probabil — ca Maj. Sa să accepte punctul de vedere depus în adresă fără de a satisface însă pretenziunile, de cari se leagă de fapt venirea la putere a coalițiunii. Ce complicații noi pot rezulta din această eventualitate, care nu pare neprobabilă, este greu de prevăzut în momentul, când nu cuvântul spus pe față, ci rezervele ascunse, cu cari se spune acest cuvânt, constituie momentul decizător pentru direcția, ce o va lua lucrarea pentru deslegarea crizei.

Pentru noi Români este această desbatere a adresei importantă din cauza, că deputații naționaliști au profitat de ocaziune pentru a prezentă o adresă specială și a lua cuvântul în desbatere pentru a preciza punctul de vedere al clubului naționalităților. Au vorbit patru deputați români, (dnu Dr. Teodor Mihályi, Dr. Stefan C. Pop, Dr. Aurel Vlad și Dr. Ioan Suciu) și deputatul slovac Milan Hodza.

Nu nouă ne revine datoria a cerceta întru cât contra-proiectul de adresă al naționalităților și discursurile rostite de singuraticii deputați naționaliști sunt în congruență între sine și cu concluzele

face începutul unui lucru mare: unei mănăstiri dreptmăritoare românești.

Căci nu de sus a venit inițiativa, nu aparatul oficial al administrației noastre bisericesti, ci instinctul sănătos și credința dreaptă a poporului a găsit locul, a dat indemnul, a spus cuvântul și a năzuit cu perseverență, care nu cunoaște piedeci, să intrupeză cuvântul.

Izvorul cu putere tămăduitoare e pe teritoriul societății privilegiate a căilor ferate austro-ungare, marea proprietară a bogățiilor acestui pământ binecuvântat de Dumnezeu. Și dela această societate nu-i modru să câștige un petec de loc, nici chiar când acel loc nu aduce nici un câștig material societății, dar mângăie și alină durerile zecilor de mii de lucrători, cari cu muncă grea și primejdia vieții adună bogății peste bogății pe seama societății.

Față 'n față cu Izvorul a reușit însă evlavie creștinească să câștige din hotarul comunei Vasiova un petec de loc, pe care a înălțat mai anii trecuți o modestă casă, locuința cucernicului călugăr Macarie Gușcă, zelosul propagator al ideii fondării unei mănăstiri pe acel loc sfințit. Acum se va construi lângă acea locuință biserică și nu va fi departe timpul, când își va vedea părintele Gușcă visul cu ochii: mănăstirea dreptmăritoare. Dee Dumnezeu să fie așa!

conferenței electorale din Ianuarie 1905, căci noi am avut nedumeriri față de convocarea acelei conferențe, la care n'am putut lua parte, și am avut nedumeriri chiar și față de concluzele acelei conferențe, ceea ce ne-a impus o atitudine expectantă față de întreaga acțiune rezultată din convocarea și ținerrea acelei conferențe.

Atitudinea noastră expectantă, dar binevoitoare, vom observă-o și mai departe, căci noi dorim sincer lămurirea situației interioare din partidul nostru și restabilirea solidarității tulburate, și tocmai pe acest cuvânt ne ferim, bineînțeles, de orice vorbă ori faptă, care — deși isvorită din bună intențiune — ne-ar părea aptă a pune piedeci în calea mult doriului proces de reînșănătoșare a vieții noastre politice naționale.

O impresiune însă nu putem retăcea. Anume, că dacă ar mai fi fost trebuință de probă, acum s'a dovedit pe deplin limpede, că ori cât de mari să fie divergențele, contrastele și dușmăniile între partidele politice maghiare dietale, față de postulatele noastre naționale sunt toate aceste partide de acord.

Dela restabilirea constituțiunii încoace încă nu s'au răsboit atât de vehement și fără cruțare partidele dietale maghiare între sine, ca tocmai acum, și nici când n'a fost situația parlamentară atât de nesigură ca acum, încât nici pentru viitorul apropiat nu este irrelevant ce atitudine vor observă în dietă deputații croați, sași și naționaliști,

Ideea mănăstirii dela Izvor nu mai este numai un vis, ci o chestiune, care a crescut în importanță prin faptul, că P. S. Sa episcopul dela Caransebeș a așez-o chiar și în discursul, cu care a deschis anul acestui Sinodul eparhial, și prin insuflețirea, cu care a ridicat-o la rangul de afacere diecezană Sinodul eparhial în concluzul adus în această materie.

Am fost de repetite ori la acest Izvor, i-am gustat apa și i-am resimțit puterea tămăduitoare, am văzut evlavie, cu care se apropie miile de credincioși de acest loc sfânt, și am rămas adânc mișcat de minunile efectuate la această apă prin puterea nemărginită a credinței.

Și dupăce Luni nu pot fi în șirul celor ce vor preamări pe Dumnezeu la fața locului, când se va pune peatra fundamentală, scriu din depărtare aceste șire, ca să atrag și eu din parte-mi luarea aminte a celor dreptcredincioși la evenimentul ce se petrece Luni la Izvor.

Eram astă vară la Bocșa-montană în preseara praznicului sfântului proroc Ilie. Pe strade eră mișcare neobicinuită. Grupuri, grupuri sosiau țerani și mai ales țerance din comunele învecinate și din mari depărtări. Se duceau la Izvor!

Nu bogății satelor, ci săracii, căci — pe semne — săracii au mai mare pricepere pentru trebuințele sufletești.

și totuși par'că nici când nu s'a manifestat așa unitar deplină solidaritate a tuturor partidelor maghiare dietale față de noi, ca tocmai acum.

Deși Bánffy și Apponyi l-ar înghiți pe Tisza într'o lingură de apă, totuși în chestiunea naționalităților — cea mai cardinală chestiune a țerii — au căzut pe deplin de acord. În detalii pot fi divergențe între ei, în princip sunt însă toți de acord, că noi ca naționalitate n'avem dreptul a fi factor politic aici în țeara, care e și patria noastră, ba chiar leagămul naționalității noastre.

Ba ziua de Joi ne-a adus și o senzație deosebită, întru cât mai poate fi vorba în situația actuală de senzații deosebite, adică chiar și deputatul socialist ajuns în dietă, de naționalitate Slovac și cu program internațional, a ținut să facă o lecție strașnică de patriotism deputaților naționaliști.

N'are să ne prindă mirarea deci în situația aceasta, dacă deputații naționaliști, doritori a-și afirmă locul obținut în dietă, au fost fără voie transpuși în rolul acuzatului, care trebuie să meargă până la extrem pentru a da asigurări de patriotism.

Și noi nu credem, că în actuala constelație politică, câtă vreme țin deputații naționaliști la tendința de a afirmă în dietă naționalitățile nemaghiare ale țerii ca factor politic — irrelevant cu ce program — vor reuși a înăbuși acuza de nepatriotism, care li-se asvârle în

Erau îmbrăcați și îmbrăcate în hainele de peste săptămână, căci hainele de sârbătoare le duceau în legături pe cap și subsuori, ear mălaiul în traistă și desagi.

Fără vorbă și fără de a se opri, treceau grupurile dealungul Bocșei și Vasiovei la Izvor!

În societatea actualului primar al Bocșei Ican Marcu și a învățătorului din Vasiova Serafin Jurca m'am luat și eu după aceste grupuri, cari par'că nu simțiau nici fatigile drumului lung și nici dogoarea dricului verii fără ploaie răcoritoare, ci atrase de puterea tainică a locului tămăduitor, grăbiau pașii cu cât se apropiau mai mult de ținta doriilor lor ferbinți.

Nu-mi spună nime că a pierit credința din popor și nu-mi spună nime că a trecut vremea minunilor! Este credință nețermurită în sufletul poporului și trebuie numai cultivată. Se mai întâmplă minuni, trebuie numai înțelese. Am resimțit în această cale puterea credinței și am văzut minuni cu ochii. Aici, la acest loc și la acest popor, ar trebui să se coboare aceia, cari vreau să se înalțe sufletește, cari vreau să știe ce comoară e credința și cari ar trebui să și resimtă, că lor le incumbă în urma misiunii lor datoria a cultivă comorile din sufletul poporului.

Privești comorile nesecate din sufletul poporului nostru s'a deschis înaintea ochilor mei avizi de a înțelege

față la fiecare mișcare a lor. Și este aproape de mințea omului, că până ce deputații naționaliști vor avea să lupte necontentit contra acestor acuze false, cari li-se aduc unisono din toate părțile dietei, este cu neputință a ne închipui o lucrare salutară a acestor deputați în dietă pentru căutarea unei soluțiuni echitabile a chestiunii de naționalități. Este cu neputință a aștepta dela dietă să vindece în țeară o boală, de care suferă în măsură potențată însăși dieta.

În situația aceasta se impune de nou întrebarea, de este în interesul soluțiunii chestiunii de naționalități, ca deputații naționaliști să se svârcole ca peștele pe uscat în dietă. Dar nu vom da noi răspunsul la această întrebare, ci vom lăsa-o la aprecierea deputaților naționaliști și a mandanților lor.

Evenimentele, ce vor urmă, vor da negreșit răspuns lămurit la această întrebare. Și acest răspuns — ori care ar fi — trebuie să fie decizător pentru atitudinea noastră politică în viitor.

Hegheмония maghiară. La conferența de Marți seara a partidului liberal, deputatul Emeric Hódossy a luat în apărare tranșacția din 1867 față de tendințele de uniune personală, propagate de kossuthiști, și a zis următoarele:

«Pentru Ungaria, pentru națiunea maghiară nu se poate închipui o formațiune mai bună, mai favorabilă, decât baza din 1867. Ce s'a realizat prin aceasta în imperiul maghiar? S'a restabilit heghemonia națiunii maghiare, heghemonia a 8 milioane Maghiari față de celelalte 10—12 milioane existente aci, așa că în această țeară cuvântul națiunii maghiare, cuvântul celor opt milioane Maghiari a fost decizător, și în Monarhie, în urma stabilirii parității, cuvântul Ungariei are acelaș pond ca și cuvântul Austriei, adică în această Monarhie constatătoare din 42 milioane nu se poate întâmpla nimic fără aprobarea Ungariei; fiindcă însă în Ungaria cuvântul celor 8 milioane de Maghiari este decizător, în această Monarhie nimic nu se poate întâmpla fără voința celor 8 mili-

și pătrunde ceea ce se petrece în jurul meu. Am văzut minunile credinței elementare, simple, nedirigate de nime decât de instinctul rudimentar al poporului, și zadarnic am căutat mână conducătoare, mințea luminată și inima avântată peste urtele mizeriei ale frământărilor zilei, care să deschidă cale largă, dreaptă și neprihănită afirmării credinței, care să cultive credința și să o înalțe la acele înălțimi, cari rezultă din sublimitele învățături ale lui Hristos.

Nu vreau să scriu acum o pagină a durerilor noastre, cari ne rod inima și ne seacă sufletul, dar nu pot retăcea, că în fața măreției elementare ce mi-o desfășură comoara sufletească a poporului transpirat de puterea credinței, mă frânge și istovii conștiința, că cei chemați a da duh avântului sufletesc al poporului, se frământau cu chestii de competență și de control al... venitului material.

Mă rodea la suflet acest contrast izbitor și mă rodea mai ales, pentru că vedeam, că inima poporului nu este stan de peatră nesimțitoare, ci simte și înțelege chiar ce se petrece în jurul său.

Nu, domnii mei, cari deplângeți astăzi păcatele «duhului timpului» la popor, nu credința poporului a scăzut. Nu! Aceasta este o putere vie creatoare, dar credința poporului are trebuință de învățători, de conducători, de cultivatori, pătrunși de aceeași credință, ba de mai multă credință, de dragoste adeverată evanghelică și de abnegațiune sinceră și devotată.

Inima numai de inimă se poate

oane Maghiari». (Emeric Szivák: Acum sunt deja 10 milioane, numai atunci au fost 8 milioane). Hódossy: «Da! Azi sunt deja 10 milioane! Deci față de orice mișcare, care s'ar întâmpla în imperiul maghiar pentru răsturnarea heghemoniei rasei noastre maghiare, azi ne putem răzimi pe armata întregii Monarhii, pentru că această armată e datoare să susțină aici ordinea de stat, să asigure executarea legilor, deci armata e datoare să facă totul ce servește spre asigurarea heghemoniei națiunii maghiare. Între astfel de împrejurări e chestiune de viață pentru această națiune, ca să vedem asigurată și mai departe baza din 1867; și dacă factorii decizători ai coaliției se nizuiesc la răsturnarea acestei baze și se nizuiesc la uniune personală, atunci suntem expuși la pericolul, citat de Francisc Deák în un discurs al său, în care zice:

«Exprim convingerea intimă a sufletului meu, că uniunea personală e lovitură gravă pentru Ungaria și, — între împrejurările actuale, pe lângă dimensiunile teritoriale de acum ale Europei și față de acea putere numerică, de care dispune fiecare putere mare, — uniunea personală ar putea extraordinar existența Ungariei».

Mandatul deputatului V. Damian. Comisiunea cenzurătoare IV a dietei a continuat Mercuri pertractarea jalbei prezentate contra mandatului lui Vasile Damian. Apărătorul alegerii, Simeon Damian, declară că n'a putut procura hotărârile conferenței electorale dela Sibiu și programele electorale în ediție oficială, pentru că aceste hotărâri și programe sunt prezentate la ministeriul de interne, dar susține, că programul electoral al lui Damian nici nu trebuie luat în considerare, căci acest program este programul propriu subiectiv al deputatului Damian și cenzurarea acestui program cade în competența Curiei. Dr. Lud. Ragályi, reprezentantul reclamațiilor, cere nimicirea mandatului, pentru că aderenții lui Damian au agitat la alegere contra unității națiunii maghiare. Căci în adunarea electorală dela Sibiu s'au susținut programele din 1881 și 1884, ba au fost chiar amplificate cu 16 puncte noi și în aceste programe se pretinde restabilirea autonomiei Ardealului, introducerea limbii oficiale române și în ținuturile române oficianați exclusiv români, ear dep. Vasile Damian a fost ales tocmai pe baza acestor programe și deciziuni. Apără-

legă, căci ceea ce din inimi pornește numai în inimi se oprește. Și nimic mai fatal și cumplit, decât a bruscă pornirile nobile ale inimei!

Am însă încredere firmă, că inima dreaptă și curată a poporului nostru încă nesticat va aduce la cale bună și pe aceia, cari în satisfacerea boldurilor nobile ale inimei poporului ar trebui să găsească cea mai intimă mulțumire a activității lor profesionale.

În tăcere serbătorească stăruiau grupurile, cari se înmulțiau necontentit, spre Izvor. Pelerinii noștri n'au cântări. Emoțiunea sfântă absoarbe totul.

Ajuns la stațiunea căilor ferate, am luat-o în sus spre drumul ce duce la Ocna de fier. Aici ne surprinde deodată altă priveliște. Față'n față cu grupurile ce grăbiau la deal, veniau alte grupuri la vale. Ce să fie?! Așa știam că toți pelerinii inoptează la Izvor și numai ziua următoare, după sfta liturghie, pornește care în câtrău.

În fruntea unui grup venia față'n față cu noi harnicul și bine situatul econom Iosim Grecu din Jidovin, cunoscut cu însoțitorii mei.

— Da ce-i baci Iosime, ați isprăvit cu cele bune?

— Nu, dar ne coborim la Vasiova după câtă) apă, că de focul cel mare) a secat izvorul, gavătu) de

) puțină. *) arșița secetei. *) mulțimea.

torul Simeon Damian declară, că Români se luptă pentru realizarea programelor și aspirațiilor lor numai pe cale legală și constituțională, dar de altfel reclamații n'au dovedit, că Damian a fost ales pe baza programului dela Sibiu. Cere verificarea mandatului. Comisiunea cenzurătoare a ordonat anchetă în chestiunea acestui mandat, că oare au existat la alegerea lui Damian împrejurările circumscrise în punctele b), c) și d) ale §-ului 71 din regulamentul interior, cari împrejurări pretind anularea mandatului. Pentru îndeplinirea anchetei va fi exmis un deputat.

Alegere nouă la Neoplanta. În cercul electoral Neoplanta, devenit vacant prin demisionarea lui Szalay Lajos, va avea loc în curând alegere nouă de deputat. Sunt 2 candidați: contele Arved Teleky, kossuthist, și Domețiu Musiczky, avocat în Panciova, cu program naționalist sârbesc. Alegerea va avea loc în 22 Mai n.

Sinoadele.

Arhidieceza.

ȘEDINȚA II.

ținută la 26 April v. 1905 la orele 10 a. m.

Chestiunile de interes mai general, pertractate în această ședință, sunt următoarele:

Deputatul V. Onițiu face propunere ca Conzistoriul să designeze dintre asesorii pe viață unul care să aibă în referadă toate afacerile bisericesti, școlare și epitropești ale bisericelor Sf. Nicolae și Sf. Adormiri din Brașov și ale școalelor centrale susținute de acestea, pentru ca astfel evidența asupra tuturor acelor afaceri să fie mai concentrată și în caz de divergențe Conzistoriul să poată face în deplină cunoștință de cauză demersurile pentru delăturarea divergențelor.

Comisiunea școlară prin referentul Dr. Pavel Oprișa referiază asupra raportului general al senatului școlar.

Conform propunerii comisiunii: cele raportate despre numărul ședințelor ținute, despre gimnaziul, școala reală și cea comercială din Brașov, gimnaziul din Brad, secțiunea pedagogică a seminarului arhidiecezan, catehizarea elevilor dela școalele străine, examenele de calificare ale candidaților de învățători și vizitarea școalelor,

om stă fără de nici o gută) de apă. Nici om nici marvă) n'are cu ce se răcori!

Am rămas încremeniți. La multe ne-am așteptat, dar la asta nu. Cele mai multe izvoare din jurul Bocșei au secat din cauza secetei cumplite, dar Izvorul cu apă tămăduitoare avea belșug de apă.

Ajunși la Izvor ne-am convins, că Izvorul deși i-a seăzut apa n'a secat cu totul, dar mulțimea mare a închis calea la gura Izvorului, om sta în calea omului, încât nu eră modru ca cei de afară să ajungă în lăuntru și cei din lăuntru afară.

Învălmășeala nu se poate descrie. Eră înfiorător să vezi pe cei ce după o tolăneală desperată de ore întregi răsbiau să iasă la larg din îmbulzeala cea mare și fără rost. Hainele zdrențuite, membrele strivite și n'au lipsit nici capete sparte.

La gura Izvorului deabea încap 4—5 oameni și aici erau îngrămădiți mii de inși. Și care cum sosiă, căută să ajungă la izvor, la o «gută» de apă tămăduitoare.

O masă așa mare de popor nu poate fi lăsată de capul ei. Trebuie susținută ordinea și în acest scop sunt de trebuință susținătorii ordinei.

) picătură. Cuvânt original romanic păstrat de locuitorii din Jidovin. Se găsește și în dicționarul anonimului bănățean (= «Lugojensis», cum zice Hajdeu, Caransebesensis, după Crefu). *) vită.

— se iau simplu la cunoștință; ear pasajii în care se raportează despre demersurile făcute în scopul apărării școalelor față cu proiectul lui Berzeviczy se ia la cunoștință cu adăul, că «Sinodul se identifică întru toate cu ținuta deamănă a Exc. Sale d-lui Arhiepiscop în ancheta școlară convocată de ministru și-i exprimă mulțumită. Asemenea se identifică cu Memorandul episcopatului bisericii noastre prezentat ministrului și decide, ca atât vorbirea Exc. Sale ținută în anchetă, cât și Memorandul să se tipărească și acudă la protocolul sinodului».

Comisiunea școlară, prin referentul I. de Preda referiază asupra raportului conzistorial în cauza discursului rostit la încheierea anului școlar 1903 la gimnaziul din Brașov, dificultat din partea guvernului, și propune a se lua la cunoștință demersurile făcute de Exc. Sa pentru aplanarea cauzei.

Se primește.

Comisiunea bisericească, prin referentul Dr. Dumitru Stefan referiază asupra raportului în cauza înființării unei reviste teologice și asupra celui în cauza elaborării unui nou regulament pentru examenele de calificare ale candidaților de preoți, și propune a se lua la cunoștință rapoartele. (Revista nu se înființează, ci pentru cei cari voesc și pot să scrie tractate teologice, stă la dispoziție «Tel. Român», care în cazuri obveniente e autorizat a da suplimente. Ear regulamentul pentru examenele de calificare să rămână în vigoare cel vechi până la organizarea nouă a învățământului în secțiunea teologică).

Se primește.

Dieceza Aradului.

ȘEDINȚA II.

ținută la 25 April v. 1905.

Se citește raportul senatului epitropesc și cu bucurie se constată, că afacerile sunt îndrumate pe cale bună, spre progres. Se constată însă cu durere, că unele protopopiate (Hălmagiu și Timișoara) arată mari restanțe. Din multe comune n'au întrat socoți. Deputatul Dr. Halic pretinde, ca preoții, cari nu și-au prezentat socoțile, să fie trași în cercetare disciplinară.

Se încinge o viață desbatere pe tema aceasta, ba se ține chiar ședință secretă.

După redeschiderea ședinței publice, dep. Const. Gurban constată, că fundațiunea Paiffy nu se administrează în spiritul voinței fundatorului.

Dep. Dr. Nicolae Oncu constată, că toate fondurile sunt în creștere, ceea ce se datorește în primul rând solitudinii P. S. Sale Episcopului. Propune mulțumită protocolară Episcopului și Conzistoriului. Se primește.

ȘEDINȚA III și IV.

ținută la 26 April v. 1905.

Propunerea lui Dr. Aurel Halic despre incassarea diferitelor pretenziuni se transpune comisiei epitropești.

Se primește neschimbat raportul comisiei epitropești din Oradea-mare.

Se primește în general raportul comisiei organizatoare. La desbaterea specială se încinge discuție viuă asupra sinoadelor protopopești. După discursurile deputaților Emanuil Ungurianu, Gerasim Serb, Dr. Nicolae Oncu, Dr. Aurel Halic și Roman Ciorogariu sinodul primește propunerea comisiei de a lua măsuri riguroase față de membrii sinoadelor protopopești, cari nu iau parte la ședințele sinodale protopopești, și însărcinează Conzistoriul, ca în privința aceasta în sinodul viitor să prezinte un regulament.

În ședința IV s'au primit rapoartele comisiei bisericesti și școlare. Conzistoriul e îndrumat să facă cercetare intențivă pentru sanarea neajunsurilor și defectelor dela școalele confesionale ale diecezei.

Dieta din Budapesta.

Chestiunea naționalităților.

Dep. croat Stefan Kovacevici arată frățietatea ce a domnit între Croați și Maghiari în timpul trecut și regretă, că această frățietate s'a destrămat, deși deputații croați se nizuiesc să susțină relațiunea frățescă. Declară, că Croații țin la teritoriul vamal comun cu Austria. În chestiunile autonome ale Croației, Croații au drept să folosească limba croată, asigurată prin lege, și acest drept îl accentuează în deosebi, pentru că în timpul ultim acest drept al Croației a fost în mod incompetent și nebazat tras la îndoială. Accentuează drepturile Croaților în armată și în fine provoacă pe Maghiari să cultive sentimentul de frățietate față de Croați.

Dep. naționalist Dr. Ioan Suciuc declară, că în discursul său va ține în vedere interesele statului și ale națiunii politice maghiare și va atinge chestiunea naționalităților numai întru cât e identică această chestiune cu interesele națiunii maghiare. Nu-i drept că naționalitățile pe lângă susținerea bazei din 1867 ar lua poziție contra teritoriului vamal independent.

Critizează politica partidului liberal. Acest partid a considerat ținuturile locuite de naționalități ca adevărate cetăți de salvare și numai astfel și-a putut susține politica sa. Nici odată nu s'a manifestat la alegeri voința naționalităților. Deci naționalitățile nici odată n'au putut să primească susținerea bazei din 1867, dar dacă s'ar fi validat la alegeri voința poporului, n'ar fi luat poziție nici contra revendicațiilor naționale maghiare.

Oare e corectă politica partidului liberal, care — când a fost în majoritate — a accentuat înfrânarea naționalităților, ear acum, când a perdit puterea, un membru al său, Emeric Hodossy, divizând națiunea politică maghiară în mai multe părți, vorbește despre hegemonia a 8 milioane Maghiari asupra 10—12 milioane nemaghiari.

Protestăm contra faptului, că intrigele contra nizuințelor maghiare de independență ni-se pun totdeauna nouă la răvaș. Crede, că coaliția nu va cădea în greșala partidului liberal. Naționalitățile nu se pun în contrast cu interesele de stat maghiar.

În politică interesul principal e interesul statului. Toate celelalte interese trebuie să se tupilească față de interesele statului. Crede, că contrastele de păreri se vor aplană și Maghiarii și naționalitățile vor ajunge la înțelegere. Aderează la proiectul lui Mihályi.

Dep. Geza Kaufmann reflectând la discursurile deputaților naționaliști condamnă orice nizuință separatistică. Constată apoi cu regret, că naționalitățile n'au folosit nici când în discursurile lor cuvântul «patrie» (Russu-Șirianu: Aceasta trebuie să o simți, nu s'o accentuezi).

În ședința de Joi a vorbit și deputatul naționalist slovac Milan Hodza: În Adresă ar trebui să se cuprindă nu numai dorințele partidelor coalitate, ci dorința întregii diete.

Naționalitățile încă doresc să se prăpădească sistemul vechiu. Aprobă timbrarea volniciei din 18 Noiembrie, comisă de guvernul Tisza. Dacă naționalitățile nu primesc Adresa coaliției, cauză e, că în Adresă nu e luat sufragiul universal, etc.

Arată volnicia partidului liberal comise la alegeri. Aceste volnicii au fost «vis major», pentru că contra lor nu te-ai putut apăra. Pentru dovedirea volniciei electorale citește o declarațiune a «distinsului politician» Emil Stodora, făcută cu ocaziunea alegerilor. Acest Stodora a fost candidat de deputat naționalist în Ungaria-de-sus, dar a căzut la alegeri.

Partidul liberal și-a susținut domnia prin cucerirea ținuturilor locuite de naționalități și cucerirea aceasta a făcut-o prin amăgire, prin mituire, prin terorism și violență, prin toate mijloacele corupției.

Nu consideră necesar ca naționalitățile să accentueze în continuu pa-

triotismul, ci aceea, ca prin fapte să manifesteze patriotismul lor. Dar nu pretindă nimenea, ca naționalitățile să nu țină la limba lor maternă.

Protestează contra aserțiunii, că există panslavism în Ungaria. Panslavism nu există. Un comite suprem a zis, că «dacă n'ar fi panslavism, l-am creea». «Liberalii» au creat anume panslavismul, ca «mumus» pentru păcălirea Maghiarilor.

Declară, că până ce coaliția își uită de datorința, ce o are față de popor fără deosebire de naționalitate, el nu poate aderă la Adresa coaliției, ci primește Adresa lui Dr. Teodor Mihályi.

Dep. Andreiu Achim provoacă pe naționalități să fie fii fideli ai patriei, în care trăesc. Căci el (Achim) încă nu e maghiar din naștere, ci Slovac, dar dogma sa este, că: Dacă ași locui în Franța, m'ași nizu să fiu cel mai bun patriot francez și dacă ași locui în țeara Jidovilor, m'ași nizu să fiu cel mai mare patriot jidov; cine deci trăește în Ungaria, acela ar trebui să fie cel mai bun patriot maghiar.

Dep. conte Teodor Batthyány, referentul proiectului de Adresă, în discursul său de încheiere zice, că naționalitățile n'au motiv să se plângă că s'oprimă, pentru că nu numai în consiliile comunale, ci și în multe consilii județene (la congregații comitatense) naționalitățile își pot folosi limba maternă. Ungaria e unicul stat, în care naționalitățile au mii de școli, și în care există organizații bisericesti de naționalități. Chiar și legea electorală favorizează pe naționalități, pentru că în ținuturile maghiare e mai mare cenzul electoral, decât în cele locuite de naționalități. Unde din Rác se face Rațiu, din Lukács Lucaciu, din Szűcs Suciuc, acolo naționalitățile n'au motiv să se plângă.

Recunoaște, că naționalitățile au gravamine pe terenul economic și social, dar aceste sunt și gravamine ale Maghiarilor și partidul kossuthist a dorit și dorește remediarea acestor gravamine.

Declară în fine, că ajurnarea dietei prin autograf regal și numirea unui cabinet de tranziție sau a unui ministeriu de oficianți, sunt contrare constituțiunii.

Cu aceasta desbaterea se încheie. Dieta primește cu mare majoritate proiectul de Adresă și respinge contra-proiectul prezentat de Dr. Teodor Mihályi.

Informațiuni.

«Poporul român» . . . . foarte politică. Cu numărul viitor «Poporul român» din Budapesta se face foarte politică. «Cu ajutorul câtorva bărbați frunțași ai neamului nostru ne-a succes să depunem cauțiunea de 11.000 coroane, pentru ca foaia să se poată ocupa în viitor și cu politica», zice redacțiunea «Poporului român». Programul politic al noiei foi politice va fi «cel adoptat de conferința națională din Sibiu ținută la 10 Ianuarie 1905».

† Atanasie Cimponeriu, jude de tablă în penziune, după un morb greu și îndelungat, a trecut la cele eterne Marți în 9 Mai n. 1905 la Caransebeș în al 66-lea an al vieții. Rămășițele pământești ale defunctului au fost depuse spre vecinică odihnă Joi în 11 Mai n. 1905 în cimiterul gr. or. rom. (cripta familiară) din Caransebeș. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

† Leontin Pușcariu, paroh și protopop onorar în Sohodol-Bran, membru ordinar al «Asociațiunii» etc. etc., a încetat din viață la 26 April (9 Mai) c. în etate de 68 ani și în al 42-lea an al fericitei sale căsătorii. În urmărirea a avut loc alaltăeri, Joi, în cripta familiară din Sohodol. Pe adânc regretatul defunct îl deplâng: soția sa, 3 fii și 3 fiice, Ioan cav. de Pușcariu (Bran), arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu (Sibiu), avocatul Iosif Pușcariu (Brașov) ca frați, I. I. de Pușcariu, Dr. Iuliu de Pușcariu și Dr. Emil de Pușcariu ca nepoți, protopopul P. Popovici ca ginere și numeroase rudeni. Fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată.

Hymen. Dl Csontos Mátyás, fratele arendașului otelului «Concordia» Iuliu Csontos, s'a cununat alaltăeri cu drăgălașa domnișoară Gabi Gelsing, fiica stimatului nostru concetățean Iosif Gelsing. Felicitările noastre.

Fidanțare. Drăgălașa d-soară Alexandrina Civiig din Marcoveș și dl Ioan Adam învățător în Temeș-Straja — fidanțați. Felicitările noastre.

Comisar la examenul de maturitate dela școala comercială superioară română din Brașov a fost numit dl Nicolae Putnok, directorul gimnaziului de stat din Lugoj.

Procesul de presă Macassy. Procesul de presă, intentat de protopretorele Macassy contra părintelui D. Bogoeviciu din Bănia I. Bozovici pentru un comunicat apărut în «Drapelul», se va pertractă — precum am anunțat în Nr.-ul 47 — Marți în 16 Mai n. în fața curții cu jurați din Timișoara. Dl Bogoeviciu ne telegrafează, că vor fi citați nu 24, precum am anunțat, ci patruzeci și doi martori.

Reprezentațiune teatrală. «Reuniunea maghiară de cânt și muzică din Lugoj» arangează astă-seară și mâne-seară (13 și 14 Mai n.) în teatrul orășenesc reprezentațiune teatrală. Se va predă piesa populară în 3 acte «A piros bugyelláris» de Fr. Csepreghy. Începutul la orele 7^{1/2} seara. Prețul de intrare: loge 10, 8 și 6 cor. Parchet și I—II 2 cor. 40 bani, și III—V 2 cor., și VI—X 1 cor. 60 bani, și XI—XIV 1 cor. 20 bani. Loc de stat 1 cor. Galerie 60 bani, intrare pe galerie 30 bani. Bilete pentru ambele seri se află de vânzare la cofetăria Kosár.

Emigrarea din Ungaria. În luna Martie au fost liberate în Ungaria 27,149 pașapoarte, dintre cari 21,195 pentru emigrare. În Croația au fost liberate în Martie 10,364 pașapoarte. Deci cu totul au emigrat în luna Martie 31,559 persoane din Ungaria, Croația și Slavonia.

Descoperiri mari medicale. Medicul german Ioan Siegel a descoperit baccilul boalei de gură și de copite la vite, precum și baccilul vărsatului, al scarlatinei și al lues-ului.

Călătorie în Iaponia. În Iulie va merge în Iaponia o deputațiune de Maghiari, sub conducerea contelui Eugen Zichy și a deputatului Carol Eötvös, ca să ducă mareșalului Oyama o sabie de onoare și un album din partea Maghiarilor «iubitori de libertate».

Dela congresul psihologic. Telepatie. Somn electric. La Roma se ține de prezent congresul psihologic. La acest congres a ținut profesorul de universitate Del Torto din Firenze o prelegere despre telepatie și a ajuns la concluzia, că fenomenele telepatice (vederea în depărtare, transplantarea simțirei, etc.) provin de acolo, că 2 sau mai multe persoane se află în stare electromagnetice pe deplin identică și prin aceasta sunt capabile să primească cu iuțea fulgerului sentimentele una dela alta. Transplantarea se îndeplinește prin aceleași unde electrice, pe cari se bazează și telegrafia fără sârmă. Prelegerea lui Del Torto stărnit o viuă desbatere despre telepatie între savanții prezenți. Profesorul Solier a comunicat și un experiment telepatie interesant. A hipnotizat o fată și a legat-o la ochi; pe urmă un asistent al lui a făcut mai multe semne în aer; fata a repetat precis toate semnele. Solier crede, că telepatia se bazează pe fineța extrem de mare a senzurilor de pipăire. Altă prelegere a ținut dsoara-medic Robinovich din America, despre somnul electric. D-sa a constatat pe baza experimentărilor făcute, că prin un curent electric de 10—37 Volta, condus în creeri, se poate produce somnul electric, la care funcțiunile fiziologice ale corpului, baterea inimei etc. sunt tot astfel ca la somnul obicinuit. Deșteptarea din somnul electric poate fi provocată earăși prin curente electrice de diferită intenzitate. Dsoara Robinovich recomandă somnul electric ca instituție umană, pentru executarea criminalilor. Pe un condamnat la moarte îl transpu în somnul electric, apoi potentezi tot mai mult curentul, până moare omul. O astfel de moarte e fără dureri.

Deciziune principială importantă pentru economi. Reuniunea economică a comitatului Alba a pornit o acțiune, ca să li-se ierte o parte din dare economilor, ale căror sămănături au fost atacate de rugină. Conform praxeii de până acum, nu se ertă nimic din dare pentru sămănăturile distruse prin rugină. Reuniunea economică din comitatul Alba s'a adresat la ministrul de finanțe, ear acesta a dispus, ca petițiile pentru ertarea dării să fie examinate prin judecătoria administrativă. Judecătoria administrativă examinând singurate cazuri concrete a adus o sentință principială, în sensul căreia rugină sămănăturilor încă trebuie socotită între plagele elementare și astfel sămănăturile atacate de rugină trebuie scutite de contribuție, dacă se prezentează în această cauză petiție la forurile competente.

Grevă. La Esseg s'au pus toți muncitorii în grevă. Spiritele sunt așa de înverșunate, încât s'au întâmplat mai multe ciocniri sângeroase între muncitori și gendarmi. Un sodal a fost împușcat. La fața locului a venit infanterie și artilerie să susțină ordinea. S'a decretat totodată și starea de asediu. Toate localurile publice trebuie închise la orele 7 seara. S'au făcut numeroase arestări. După câteva zile greva a încetat.

Mare cutremur în Persia. La 26 April s'a întâmplat în Persia un cutremur teribil, în urma căruia s'a dărîmat un deal și a îngropat de vii 50 oameni. Orașul Bender-Abbas a suferit mari stricăciuni. Mai multe turnuri și case s'au dărîmat. Poporul a fugit din oraș și trăește în colibi pe câmp. S'au simțit cu totul 5 cutremure mari.

Pistru, sgrăbunțe, pete diformează fața și, afară de aceste, și soarele și vântul au influință asupra pielii obrazului. De aceea folosesc nu numai dame, ci și domni renumita cremă «Margareta» a lui Földes. Această alifie de obraz, scutită prin lege, nu conține nici argint viu nici plumb, delătură în câteva zile pistru, alunele (pete de ficat), sgrăbunțe și toate necurățeniile de obraz, netezește creștele și dă tenului o culoare fină, tineră și trandafir. Flacon mare 2 coroane, mic 1 coroană. Se poate procura la producătorul: Clement de Földes, farmacist în Arad, și în toate farmaciile.

BIBLIOGRAFIE.

Etica creștinească sau Referințele morale ale omului, de Preotul V. Voniga. Timișoara, 1905. Un volum de 178 pag. Preț 2 coroane. Se poate comandă dela autorul V. Voniga, preot în Gyirok (com. Timiș).

POSTA REDACȚIUNEI.

Dlul Ioan Serb, protopop, Siomouta-mare. În privința memoarelor lui G. Manolescu noi ne-am adresat la «Verlagsinstitut Dr. Langenscheidt Berlin», cerând să ne trimită cartea cu rambursă postală. Până acum am însă n'am primit răspuns. Prețul cărții nu este cunoscut.

Loc deschis.

== Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea. ==

Avem onorul a anunța, că

Biroul agenturii noastre principale districtuale din Lugoj l-am transpus în Str. Szende nr. 8 (casa Szedlacek) și cu conducerea acestui birou am încredințat pe

dl Carol Fényes.

Sucursala din Ungaria a societății de asigurare pe viață Standard, în Nr. 96 (1—1). Budapesta.

Hotel „Concordia“.

Mâne și poimâne, Duminecă și Luni, va concertă în fermecătoarea grădină a otelului «Concordia»

Orchestra militară
de honvezi din Seghedin.

Întrarea 50 bani — Serviciu culant.

Nr. 97 1—1) Cu distinsă stimă

Iuliu Csontos,
hotelier.

Noroc de tot enorm la Török!

Neîntrecut

este norocul, care favorizează colectura noastră principală. Deja mai mult de 19 milioane cor. câştiguri am plătit în scurt timp on. noştri muşterii; numai în ultimele 6 luni

cele mai mari 2 câştiguri.

Şi anume marele premiu de 602.000 coroane pe nr.-ul 98924, cel mai mare câştig de 400.000 cor. pe nr.-ul 83451, precum şi câştiguri à cor. 100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000, mai multe à 15.000 şi 10.000, şi afară de aceste încă multe alte câştiguri mari.

Recomandăm deci să luaţi parte la loteria de clase, care îndată se începe şi care este mai bogată în şanse din toată lumea, şi să comandaţi la noi un loz de noroc. În viitoarea a 16-a loterie de clase ung. se vor trage earăşi din

110.000 lozuri 55.000

cu câştiguri în bani, şi adecă se vor trage cu totul câştiguri în enorma sumă de **14 milioane 459.000 coroane.**

Tot nату se-si caute numele!

(se găseşte în şir alfabetic)

Tot nату să-şi încerce norocul cu numărul, care e însemnat lângă numele seu ori al unui membru al familiei sale.

Adám	982	Cecilia	81156	Gellert	72550	Janos	87957	Manó	83259	Salemon	2395
Adél	4143	Celestin	84519	Gereben	82849	Jeno	82845	Marcel	2381	Samu	7979
Adolár	12502	Dániel	2778	Gergely	83216	Jolan	2877	Margit	7280	Sándor	17763
Adolf	30422	Dávid	5637	Géza	2797	Jonás	2760	Mária	17707	Sári	25019
Agnes	22511	Dána	13426	Gisella	5649	Jozsa	13220	Márkus	22014	Sarolta	24029
Agoston	24242	Dezsd	30974	Gusztáv	13151	Jozsef	21452	Mártha	24005	Sebestyén	24259
Aladár	28818	Domokos	23066	György	31145	Judith	23095	Márton	24274	Simon	40742
Albert	44660	Dóra	24258	Gyozo	23018	Juliska	24358	Matild	40705	Skeróna	57716
Alfréd	59119	Dorotea	29529	Gyula	24268	Kaimán	40482	Matyas	56693	Taksony	59575
Alkos	72618	Edith	56310	Hedwig	29638	Karolin	56572	Melania	59564	Tamás	80973
Amália	82811	Ede	59159	Helena	56525	Károly	59506	Menyhért	80019	Tassilo	83822
Ambrus	85145	Edwin	73422	Henriette	59167	Katinka	22645	Mihály	53006	Torus	84500
Andor	88505	Elek	82836	Henrik	72633	Kázmor	82960	Miklós	56273	Tibor	23938
András	990	Elemér	83164	Hermann	82954	Kelsmen	83214	Miksa	23990	Tihamér	8504
Anna	4948	Emil	88520	Hermína	83217	Klara	2878	Milán	7288	Timon	18652
Antal	13417	Emma	2784	Hilda	2799	Klotild	7266	Mor	17738	Tivadar	23027
Aranka	29698	Endre	5641	Hubert	6318	Kornél	16565	Mório	22016	Tóbiás	24055
Armand	22514	Ernó	12183	Hugo	13154	Kornelia	22002	Nándor	24014	Urban	24295
Arnold	24248	Erosztin	21142	Humbert	21147	Krisztóf	32097	Narcisus	24279	Valeria	40739
Arpád	28828	Erwin	23007	Ibolyka	24077	Krisztina	24865	Olga	40735	Vasul	54013
Arthur	44389	Eva	24269	Iánska	24270	Lajos	40486	Oliver	57098	Vendel	59588
Aurél	59142	Erzsébet	29636	Ignác	29647	László	56678	Orbán	59566	Viktor	80974
Attila	72615	Eszter	56471	Ika	56552	Laura	59532	Ozskár	80458	Viktoria	80047
Bálint	83826	Etel	59168	Illa	59168	Lázár	78076	Otto	83008	Vilbald	82892
Bálint	83155	Fabian	73525	Illa	73525	Léonard	82962	Ódón	83821	Vilma	23900
Barnabás	83511	Felix	82837	Ilona	82955	Lenke	83255	Pál	23922	Vilmos	8618
Béla	2749	Ferdinánd	82115	Imre	83226	Leó	2879	Paula	7800	Vinco	18655
Benedek	5498	Ferenc	83531	Lucs	2876	Leónia	7278	Petronella	17740	Virgil	23029
Bernát	12424	Flóra	2792	Ipoly	6432	Lidia	17250	Peter	22017	Zoltán	24044
Berta	29978	Franciska	5612	Iren	18229	Lipót	22099	Piroska	24017	Zsigmond	25156
Bertalan	22525	Frida	12435	Irma	21148	Lóránt	21148	Pista	24283	Zsófia	42270
Blanka	24254	Frigyes	21144	István	23092	Lothár	24273	Rafál	40742	Zsuzsanna	58921
Bodog	28826	Filop	22009	Isabella	24354	Lőrinc	40702	Regina	57486		
Bogdán	56278	Gábor	24263	Isidor	40461	Ludmilla	56687	Richard	59678		
Borbála	59145	Gabriella	29041	Ivan	56558	Luiza	59556	Robert	80639		
Boriska	72618	Gáspár	56511	Jakab	53263	Malvin	73133	Rossika	83029		
Brunó	8224	Gedeon	69164	Janka	72544	Manfred	82975	Rudolf	83296		

Cel mai mare câştig ev. 1,000,000 coroane

Special 1 premiu de 600.000. 1 câştig de 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 şi încă multe altele. Nr. 79 (6-5).

Misa conf. planului a lozurilor originale clasa I face:

Pentru 1/4 loz orig. fl. — 75 sau cor. 1.50, pentru 1/2 loz orig. fl. 1.50 sau cor. 3 —

„ 1/2 „ „ „ 3 — „ „ 6 — „ 1/2 „ „ „ 6 — „ „ 12 —

şi se trimite pe lângă rambursă sau trimiterea înainte a preţului. Planuri of. gratuit. Comandă p. lozurile de noroc de mai sus rugăm a trimite până în

25 Mai a. c.

cu încredere direct la adresa noastră, pentru că numerele de mai sus uşor se trec.

A. Török & Co.

Cea mai mare afacere de loterie de clase în Ungaria.

BUDAPESTA.

Secţiunile loteriei de clase ale colecturii noastre principale:

Centrala: **Theresienring 46/a.** I. Sucursală: **Waltzerring 4/a.** II. Sucursală: **Museumring 11/a.** III. Sucursală: **Elisabethring 54/a.**

Dr. Stefan Petrovici

advocat în Lugoj

Nr. 86 (5-4)

anunţă, că şi-a mutat

locuinţa şi cancelaria advocatială în casa nouă a institutului «Poporul», Lugojul-român.

Din cauza prea marelui asortiment vindem următorii articoli cu preţul ce ne costă pe noi.

Cămeşi de dame, camizoane, pantaloni de dame, corsete, bluze, dantele, gulere şi stofe de dantele, broderii pentru rufe.

După-ce vom necondiţionat a reduce depozitul nostru în mod însemnat, vindem articoli amintiţi cu preţuri enorm de estine.

S. Wolf & Fiiul.

Lugojul german. Strada Regală. Vis-à-vis de otelul «Regele Ungariei». Nr. 95 (6-1).

Medalia de aur dela Expositia sciintifica din Bucuresti, 1903.

ASOCIAŢIUNII pentru literatura română şi cultura poporului român de Dr. C. Diaconovich.

3160 pag. 8° mare — 37.622 articole.

3 tomuri legate luxos M 80.— 39 fasc. broşurate R 70.—

Editoria şi tiparul 1904 W. Krafft, Sibiu.

Pravul Bauer

patentat

Mijloc excelent şi sigur pentru combaterea incendiilor probat şi aprobat de autorităţile publice se poate căpăta în cantităţi mici şi mari la ferăria

Anton Haberehrn

Nr. 10 (x 30)

Lugojul-român

vis-à-vis de cafeneaua »Corso«

Provocare si apel

cătra on. conducere a comitatului Caraş-Severin, cătra magistratul oraş-nesc şi cătra proprietarii de realităţi, etc. etc.

E suprimă necesitate a aduce respectuos şi conştienţios din nou aminte on. public pravul de stins al lui Bauer, înainte de a se întâmplă eventuale catastrofe. Pravul acesta oferă şi a oferit cel mai favorabil, aprobat şi eficace mijloc contra incendiilor bântuitoare.

Se recomandă fiecăruia a cumpără acest prav. Despre modul de folosire se dau bucurosi desluşiri în localul de vânzare amintit mai sus.

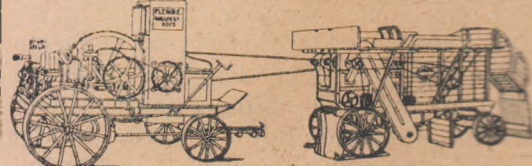
Cărţi si reviste

Întrate la redacţia şiarului „Drapelul“.

Floricele din Bănat. Cântări populare şi Motto-uri din Compoziţiunile d-lui I. Vidu şi alţii. Culese de N. Jugănar. Preţul 20 bani + porto postal. Se află de vânzare la Redacţia «Drapelul» în Lugoj şi la librării.

B. DÉNES, BUDAPESTA, VI, Váci-körút 61.

Reprezentanţă generală şi magazin al fabricii imp. şi reg. priv. de maşini şi motori «urmaşul lui Brauner & Klasek Ing. E. Plewa»

recomandă

MOTORI de 2-100 HP.

de benzîn, gaz şi aburi. Locomobile de benzîn de 2-20 HP, stabilimente de gaz absorbitor în orice mărime. Cheltuelile de uzină 2-3 bani pe HP şi pe oră. Preţuri estine. Solviri favorabile.

Catalogul preţurilor gratis.

Se caută reprezentanţi solzi în provincie. Nr. 66 (12-6)